СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ВЫНІКІ ТРЭЦЯГА ПРАЦОЎНАГА ● ДНІ СТУДЭНТАЎ МІНШЧЫНЫ Ў БДУ ● ВЕСТКІ З ФАКУЛЬТЭТАЎ ● ЮНЫЯ СЯБРЫ БІЁЛАГАЎ ● СПОРТ: СПЕЦЫЯЛІЗАЦЫЯ ПА АРЫЕНТАВАННЮ ● НАШ КАЛЯНДАР ● НАТАТКІ З ВЫСТАЎКІ МАЛАДЫХ БЕЛАРУСКІХ МАСТАКОЎ ● У ІНТЭРНАЦЕ — ВЕЧАР ПАЭЗІІ ● ЗАПРАШАЕМ ДА РАЗМОВЫ

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 33 (1145) ● 25 лістапада 1976 г. ● Цана 2 кап. ● Газета выходзіць з 1935 г.

ЛЕТА ПРЫНЯЛО ЭКЗАМЕН

На мінулым тыдні адбылася нарада камсамольскага актыву «Вынікі трэцяга працоўнага семестра 1976 года і асноўныя напрамкі падрыхтоўкі да лета 1977 года».

На нарадзе прысутнічалі сакратар Мінскага абкома ЛКСМБ Р. Давідовіч, сакратар парткома універсітэта М. Гарашчук, камандзір абласнога СБА К. Сухоцкі.

З аналізам вынікаў дзейнасці студэнтаў БДУ ў трэцім працоўным семестры 1976 г. і праграмай камітэта камсамола універсітэта па студэнцкаму будаўнічаму руху на будучае выступіў сакратар камітэта камсамола нашай установы А. Тозік.

(Вытрымкі з яго даклада мы прапаноўваем увазе чытачоў).

У абмеркаванні надзённых пытанняў СБА універсітэта прынялі ўдзел: сакратар камітэта камсамола юрфака, камандзір Крупскага занальнага атрада А. Грынкевіч, сакратар камітэта камсамола фізфака, камандзір занальнага атрада Комі АССР М. Абрамчук, сакратар камітэта камсамола мехмата, камандзір малдаўскага зводнага атрада В. Прокашава, іншыя камсамольцы — камандзіры і камісары СБА. На нарадзе быў заслухан праект пастановы бюро камітэта камсамола БДУ па выніках трэцяга працоўнага семестра 1976 г. і асноўных задачах падрыхтоўкі і правядзення працоўнага семестра будучага года. У пастанове адзначалася вялікая і плённая работа камітэтаў камсамола і штабаў працоўных спраў фізічнага і філалагічнага факультэтаў. ШПС універсітэта даручана вывучыць і абагульніць для распаўсюджання ў камсамольскіх арганізацыях факультэтаў вопыт работы СБА «Буравеснік» імя В. І. Казлова і СБА імя Ленінскага камсамола.

Быў зацверджан новы састаў штаба працоўных спраў універсітэта ў колькасці 16 чалавек. ШПС узначаліў аспірант кафедры гісторыі КПСС П. Брыгадзін.

(ПРЭС-ЦЭНТР КАМІТЭТА КАМСАМОЛА БДУ).

НА ЯКАСНА НОВЫ ЎЗРОВЕНЬ

З ВЫСТУПЛЕННЯ САКРАТАРА КАМСАМОЛЬСКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ УНІВЕРСІТЭТА А. ТОЗІКА

Адзначаючы ролю студэнцкага будаўнічага руху, П. М. Машэраў у справаздачным дакладзе на XXVIII з'ездзе КПБ падкрэсліваў: «Шматзначны плён гэтага руху відаць не толькі ў асвоеных капітальных укладаннях і пабудаваных аб'ектах, што каштоўна і патрэбна нашаму народу, але не ў меншай меры і ў яго ідэйна-маральных матывах і выніках. Бо студэнцкі будаўнічы атрад моцна звязаў працу тысяч юнакоў і дзяўчат з працай усёй краіны, даўшы ім магчымасць праявіць свае здольнасці і ўменне». Якасць фарміравання студэнцкіх будаўнічых атрадаў і кіраўніцтва іх дзейнасцю з'яўляецца ў цяперашні час адным з найважнейшых паказчыкаў дзейнасці камсамольскіх арганізацый ВНУ, установы ў цэлым.

У адпаведнасці з рашэннем Мінскага абласнога камітэта ЛКСМБ у БДУ для работы ў трэцім працоўным семестры 1976 года неабходна было сфарміраваць 52 студэнцкія будаўнічыя атрады агульнай колькасцю 1750 байцоў. Фактычна намі было сфарміравана 66 атрадаў агульнай колькасцю 2077 чалавек. Перавыкананне плана было дасягнута ў выніку стварэння 4 атрадаў з ліку выпускнікоў падрыхтоўчага аддзялення, пераносу ці сумяшчэння некаторых відаў практыкі. Па ініцыятыве камітэта камсамола БДУ на базе фізічнага факультэта быў сфарміраван атрад колькасцю 45 чалавек для работы ў раёне землетрасення (Узбекская ССР).

18 найбольш падрыхтаваных выкладчыкаў, камсамольскіх актывістаў былі накіраваны для работы ў абласным і 6 — у занальных штабах СБА. Сярод камандзіраў і камісараў лінейных атрадаў, работнікаў занальных і абласнога штабаў было 63 камуністы (45 працэнтаў ад агульнага ліку).

Працуючы на будоўлях краіны пад дэвізам «Пяцігодцы эфектыўнасці і якасці — энтузіязм і творчасць маладых», студэнцкія будаўнічыя атрады універсітэта асвоілі ў 1976 годзе 5,1 млн. рублёй капіталаўкладанняў (выпрацоўка на аднаго чалавека склала каля 2,5 тыс. руб.). Імі пабудавана 14 жылых дамоў, 12 сельскагаспадарчых ферм, 9 школ, 2 бальніцы, 5 магазінаў, дзесяткі іншых аб'ектаў. Атрадамі, якія былі ў Малдавіі, сабрана 3,8 тысячы тон гародніны і садавіны.

Студэнцкімі будаўнічымі атрадамі ў рабочы перыяд была праведзена значная маса-палітычная, ваенна-патрыятычная, шэфская работа. Агітбрыгадамі СБА для будаўнікоў, хлебаробаў было дадзена 487 канцэртаў мастацкай самадзейнасці. Лектарскімі групамі атрадаў прачытана і праведзена 681 лекцыя і гутарка. (Прыкладная праграма выступленняў агітбрыгад і прыкладная тэматыка лекцый былі распрацаваны і зацверджаны камітэтам камсамола універсітэта).

У 28 піянерскіх лагерах-спадарожніках пры студэнцкіх будаўнічых атрадах БДУ правялі летнія канікулы звыш 400 вясковых школьнікаў. Разам са студэнтамі будаўнічых атрадаў працавалі 24 цяжкавыхоўваемыя падлеткі, якія стаяць на ўліку ў дзіцячых пакоях міліцыі.

Удзельнічаючы ва ўсесаюзнай кампаніі «Камсамол — вясковай школе», студэнты пабудавалі 9 школ, правялі бягучы рамонт 27 школьных памяшканняў, абсталявалі 58 школьных кабінетаў,

(Заканчэнне на 2-й стар.).

Дні студэнтаў Міншчыны ў БДУ

Вялікай папулярнасцю карысталіся Дні студэнтаў Міншчыны, якія праходзілі з 11 лістапада па сённяшні дзень. Шмат удзельнікаў сабрала, напрыклад, студэнцкая навуковая канферэнцыя «Студэнцкая навука — Ленінскаму камсамолу». У выступленнях выкладчыкаў, аспірантаў і студэнтаў як адна з галоўнейшых вылучалася задача па далейшаму паляпшэнню падрыхтоўкі і выхавання кваліфікаваных спецыялістаў. Падкрэслівалася, што для вырашэння гэтай задачы вялікае значэнне мае самастойная творчасць студэнтаў. На канферэнцыі станоўчая ацэнка была дадзена камітэту камсамола БДУ па ідэйна-палітычнаму выхаванню студэнцтва.

А. ГАЛАВАЧОВА.

На здымках: выступае Д. Мельцар; даклад чытае в'етнамскі студэнт Фан Кai; ідзе пленарнае пасяджэнне.

Фота А. Шарава.

НА ПУЛЬСЕ ЧАСУ

18—19 лістапада ў БДУ праходзіў III Рэспубліканскі навукова-практычны семінар бібліятэкараў. На ім прысутнічалі супрацоўнікі бібліятэк і інфармацыйных служб ВНУ БССР. Мэта семінара — вывучыць і абагульніць вопыт работы ВНУ па арганізацыі інфармацыйна-бібліяграфічнага забеспячэння, вызначыць перспектывы развіцця даведачна-інфармацыйнай службы бібліятэк у святле пастановы ЦК КПСС «Аб павышэнні ролі бібліятэк у камуністычным выхаванні працоўных і навукова-тэхнічным прагрэсе».

На семінары з дакладам «Арганізацыя і задачы па ўдасканаленню даведачна-інфармацыйнага абслугоўвання чытачоў ВНУ ў святле рашэнняў XXV з'езда КПСС і XXVIII з'езда КПБ» выступіла дырэктар бібліятэкі нашага універсітэта І. Арэхоўская. Прысутныя разглядалі такія пытанні, як месца і роля інфармацыйных выданняў у сістэме інфармацыйнага абслугоўвання, аўтаматызаваная падсістэма навукова-тэхнічнай інфармацыі (у рамках АСК ВНУ), праца бібліятэк вышэйшых навучальных устаноў па стварэнню навукова-дапаможных бібліяграфічных сродкаў і шэраг іншых.

— Навукова-тэхнічная інфармацыя для вышэйшай школы надзвычайна важная ў сувязі з тым, што і зараз ідзе бурнае, шырокае развіццё навукі, тэхнікі. Для падрыхтоўкі будучых спецыялістаў трэба выкарыстоўваць вялікі паток інфармацыі, — сказаў намеснік міністра вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР І. Леановіч. — Бібліятэка ВНУ — буйны інфармацыйны цэнтр.

— У інстытутах, універсітэтах, — працягвае размову загадчык метадычнага аддзела НДІ праблем вышэйшай школы Н. Галаніна, — павінна быць адзіная служба навуковай інфармацыі, якая б забяспечвала ўсе запатрабаванні чытачоў.

У заключэнне семінара слова ўзяла І. Арэхоўская:

— У практыку сваёй працы нам трэба шырэй укараняць усё передавое, добра зарэкамендаваўшае сябе новае, цікавае. І яшчэ — мы павінны як мага больш увагі ўдзяляць студэнтам-вячэрнікам, завочнікам, дапамагаць выкананню кантрольных работ, павышэнню культурнага ўзроўню. Гэта нашы «ўнутраныя» задачы.

За гэтыя дні мы шмат гаварылі і пра «знешнюю» палітыку. Задача ўсіх бібліятэк ВНУ БССР — стварыць міжвузаўскую бібліятэчную сістэму.

А. МАРЧУК.

ВУЧАЦЦА АКТЫВІСТЫ

На гістарычным факультэце паспяхова дзейнічае школа камсамольскага актыву.

На мінулым тыдні перад студэнтамі выступіў прафесар, загадчык кафедры гісторыі КПСС БПІ А. Жураў, які вёў гутарку аб галоўнай задачы моладзі ў сучасны перыяд. Ён пазнаёміў слухачоў з некаторымі асаблівасцямі ленінскай тэорыі камуністычнага выхавання, правёў цікавыя жыццёвыя прыклады, адказаў на пытанні.

Другая частка пасяджэння была прысвечана вырашэнню практычных пытанняў. Прыняць удзел у спаборніцтве за гонар падпісаць Рапарт Ленінскага камсамола, паспяхова правесці Ленінскі залік, палепшыць вучэбную работу на курсах — гэтыя і шэраг іншых праблем вырашалі разам з актывам сакратар камітэта камсамола гістфака В. Левашэвіч і члены камітэта.

Школа цікава арганізавана, яе занятні праводзяцца штомесячна.

У плане ШКА прадугледжан шэраг цікавых мерапрыемстваў, лекцый. Іх падрыхтуюць для студэнтаў гістарычнага факультэта работнікі РК ЛКСМБ г. Мінска, работнікі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі, выкладчыкі БДУ і многія іншыя камсамольскія і партыйныя работнікі.

Значная ўвага будзе ўдзелена практычнай рабоце. Методыка арганізацыі вечароў адпачынку, работа актыву групы па ўмацаванню СБА, арганізацыя агітбрыгад, удасканаленне вучэбнай работы — распрацоўка гэтых тэм, безумоўна, прынясе камсамольскім актывістам веды і вопыт.

Н. АРЛОЎСКАЯ.

НА ЯКАСНА НОВЫ ЎЗРОВЕНЬ

(Заканчэнне. Пача ак на 1-й стар.).

пабудавалі 26 будаўнічых пляцовак.

Будатрады універсітэта перадалі будаўнікам і вясковым школьнікам больш 2 тысяч тамоў кніг.

Па выніках трэцяга працоўнага семестра (падрыхтоўчы і рабочы перыяды) месцы сярод факультэтаў размеркаваліся наступным чынам:

1-е МЕСЦА—ФІЗФАК, 2-е — ФІЛФАК, 3-е—ГІСТФАК, 4-е — ХІМФАК, 5-е — ЮРФАК, 6-е—ФПМ І МЕХМАТ.

Рад атрадаў універсітэта дабіўся высокіх паказчыкаў у вытворчай і масава-палітычнай рабоце. Гэта такія атрады, як СБА філфака «Буравеснік» імя В. І. Казлова (камандзір Н. Прыгодзіч, камісар З. Дарашчонак), зводны атрад імя Ленінскага камсамола (камандзір У. Карагін, камісар В. Рошчын), атрады гістарычнага факультэта «Няміга» (камандзір П. Савасцёнак, камісар В. Левашэвіч), імя Чэ Гевары (камандзір В. Кунцэвіч, камісар І. Маеўскі), ФПМ—«Юнацтва-76» (камандзір І. Багамаз, камісар В. Прохараў), малдаўскія атрады: філфака — «Мара» (камандзір В. Старычонак, камісар Г. Жыбутка), мехмата «Расінка» (камандзір Ф. Муртазіна, камісар Г. Гульковіч). Нядрэнна папрацавалі гарадскі атрад фізікаў «Венера» (камандзір Л. Цепляшын, камісар В. Зінкевіч), атрад хімікаў «Буравеснік» (камандзір А. Гавядзінаў, камісар В. Бяляцкі) і некаторыя іншыя.

Добрую памяць пакінулі аб сабе гэтыя атрады людзям. Назаўсёды запомняцца яны і іх байцам.

Не менш падрабязна я хачу спыніцца на нашых памылках, пpaлiкax, нявыкарыстаных магчымасцях. З 66 нашых атрадаў у поўным саставе да месца дыслакацыі прыбылі толькі 14. 52 атрады «згубілі» па дарозе да месца работы некаторых сваіх байцоў. У многіх атрадах цяжка было знайсці па-сапраўднаму аформлены лагер. У пастанове сакратарыята Мінскага абкома ЛКСМБ ад 11. VIII. 1976 г. справядліва адзначалася: «Марудна разгортваецца дзейнасць лектарскіх груп і агітбрыгад. Рад атрадаў за трыццаць дзён працоўнага семестра не даў ні аднаго канцэрта. Пакідае жадаць лепшага работа рэдкалегій, бяздзейнічаюць штабы «КП», лекцыйныя распрацоўкі маюць агульны характар, адарваны ад мясцовага матэрыялу».

На наш погляд, указаныя недахопы ў дзейнасці студэнцкіх будаўнічых атрадаў універсітэта тлумачацца наступным:

— Большасць членаў штаба працоўных спраў БДУ на працягу года практычна не працавала.

— Нездавальняюча працавалі штабы працоўных спраў факультэтаў. Гэта асабліва датычыцца штабаў працоўных спраў мехмата, ФПМ, хімфака.

— Камітэт камсамола універсітэта не выкарыстаў усе магчымасці пры падборы і выхаванні камандзіраў і камісараў. Слабай была арганізацыя сацыялістычнага спаборніцтва паміж атрадамі ў падрыхтоўчы перыяд. Спаборніцтва не было эфектыўна наладжана ні ў маштабах універсітэта, ні на факультэтах. Бяздзейнічалі лектарскія групы, агіткалектывы атрадаў у падрыхтоўчы перыяд. План фарміравання універсітэту быў даведзен абласным штабам вельмі позна—у сакавіку месяцы. Спешна прайшла і кампанія заключэння дагавораў; не была арганізавана прафесійная падрыхтоўка байцоў атрадаў. Атрады універсітэта практычна былі раскіданы па ўсёй краіне, што ўскладняла кантроль за іх дзейнасцю ў рабочы перыяд.

Толькі ўважліва прааналізаваўшы і выправіўшы памылкі, вызначыўшы рэзервы і магчымасці для плённай працы, мы можам выканаць нашу задачу—выйсці на перадавыя рубяжы ў студэнцкім будаўнічым руху не толькі рэспублікі, але і краіны. І справа гонару нашай арганізацыі — выйсці на такія рубяжы ў 1977, юбілейным для нашай краіны годзе.

З першых дзён патрэбна разгарнуць дакладную работу штабаў працоўных спраў факультэтаў. Штабы працоўных спраў выбраны ў нас на справаздачна-выбарных камсамольскіх сходах і канферэнцыях у канцы кастрычніка — пачатку лістапада г. г. На жаль, дзейнасць асобных штабаў (фізфак — начштаба Н. Філімончык, хімфак — начштаба С. Альфер) ужо цяпер выклікае сумненні ў тым, што яны справяцца са сваімі абавязкамі. Зыходзячы з магчымасцей універсітэта, бюро камітэта камсамола распрацавала план фарміравання атрадаў па факультэтах. У гэтым навучальным годзе ў сувязі з пераходам на новыя вучэбныя планы база фарміравання ў нас некалькі скарацілася, і мы прапаноўваем сфарміраваць зводны атрад агульнай колькасцю 1,5 тыс. байцоў.

Мы лічым таксама мэтазгодным звярнуцца з просьбай у абласныя камітэт ЛКСМБ і штаб СБА перавесці нашы атрады з Крупскай зоны ў нашы падшэфныя раёны (Нясвіжскі, Стаўбцоўскі, Дзяржынскі, Клецкі) Нясвіжскай зоны. Гэта зробіць для нас больш цесны кантакт з кіруючымі органамі раёнаў; дасць магчымасць перайсці да заключэння доўгатэрміновых дагавораў і звязаць факультэты з пэўнымі раёнамі, арганізаваць больш пільную і эфектыўную праверку гатоўнасці арганізацый да прыёму атрадаў, разгарнуць лекцыйна-прапагандысцкую і масава-палітычную дзейнасць атрадаў на месцах будучай работы не ў рабочы перыяд, а некалькі раней.

Відаць, ёсць неабходнасць у перыяд зімовых канікулаў стварыць адзін-два зімнія СБА (вопыт па іх стварэнню ў нас ужо ёсць) пад кіраўніцтвам вопытных камандзіраў і камісараў. Ёсць неабходнасць таксама ў сакавіку—красавіку на базе аднаго з мінскіх будтрэстаў арганізаваць прафпадрыхтоўку нашых байцоў па асноўных спецыяльнасцях (муляры, цесляры, стропальшчыкі).

Камітэтам камсамола і штабам працоўных спраў неабходна значна лепш каардынаваць сваю работу па фарміраванню атрадаў з партыйнымі бюро, абапірацца на іх дзейсную дапамогу, а не спадзявацца толькі на свае сілы і вопыт.

Дні студэнтаў Міншчыны ў БДУ

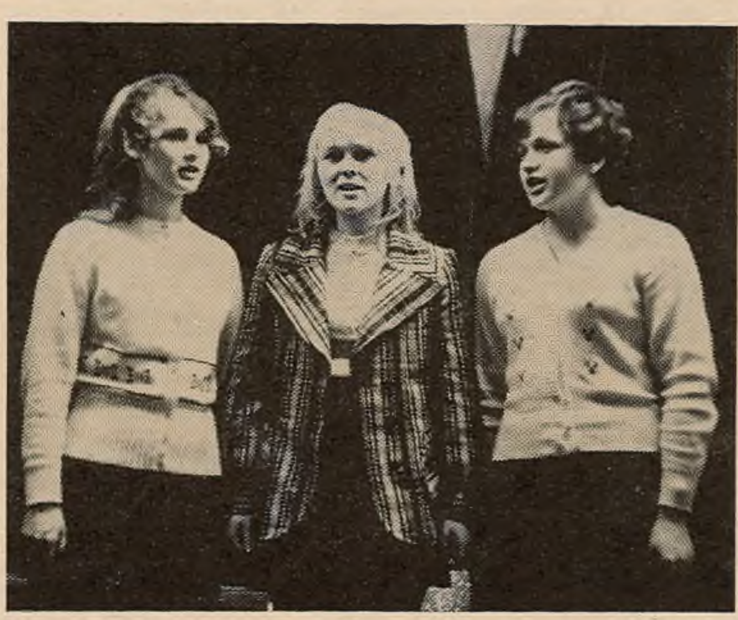

Аўтобус крануўся з месца, прабіраючыся скрозь дробную сетку асенняга дажджу. Усе былі на сваіх месцах: і ўдзельнікі вакальна-інструментальнага ансамбля, і тэатр мініяцюр, і вакальная група дзяўчат. Агітбрыгада факультэта журналістыкі трымала шлях да сваіх падшэфных вучняў Грыцэвіцкай сярэдняй школы Клецкага раёна.

Я ўпершыню адправіўся ў такую паездку. Моўчкі сядзеў, уткнуўшыся ў запацелае шкло, — хваляваўся. Хоць і не на агляд-конкурс едзем, і страга судзіць ніхто не збіраецца, але ўсё роўна...

— Ведаеш, — нахіліўся Саша Прастата, адказны за культмасавы сектар, — я многа раз удзельнічаў у такіх мерапрыемствах... Чацвёрты год, пара, здаецца, і прывыкнуць. Але як толькі зноў паездка, міжволі ахоплівае хваляванне. Вось і сёння... Грыцэвіцкія школьнікі — нашы новыя падшэфныя, будзем знаёміцца, па сутнасці, зараз.

Вечар адкрыўся. Аляксандр Канстанцінавіч Свораб, выкладчык, перадаў гарачае прывітанне сабраўшымся ад усяго калектыву факультэта, расказаў падрабязна пра універсітэт, яго святы і будні. Студэнтка журфака Алена Малочка уручыла камсамольскай арганізацыі школы бібліятэчку, сабраную камсамольцамі. А потым быў канцэрт. Мелодыі народных песень, палымяныя радкі Маякоўскага і пяшчотныя — Ясеніна, звон гітары, жарты тэатра мініяцюр і развітальнае «Бывайце здаровы...» — так непрыкметна праляцелі дзве гадзіны. І прыемна было слухаць шчырыя апладысменты, прымаць сувеніры грыцэвіцкіх піянераў.

Пасля мы бліжэй пазнаёміліся са школай, яе кабінетамі. Цікавай была размова са старшакласнікамі. У іх цяпер паваротны момант у жыцці, і хто ведае, можа нехта прыйдзе паступаць на наш факультэт.

Зноў дарога. Абменьваемся ўражаннямі, будуем планы на будучае. Наперадзе — паездка да вучняў Галыноўскай школы Клецкага раёна. Цікава, якой яна атрымаецца?

С. САСІМ.

Фота **А. Басава.**

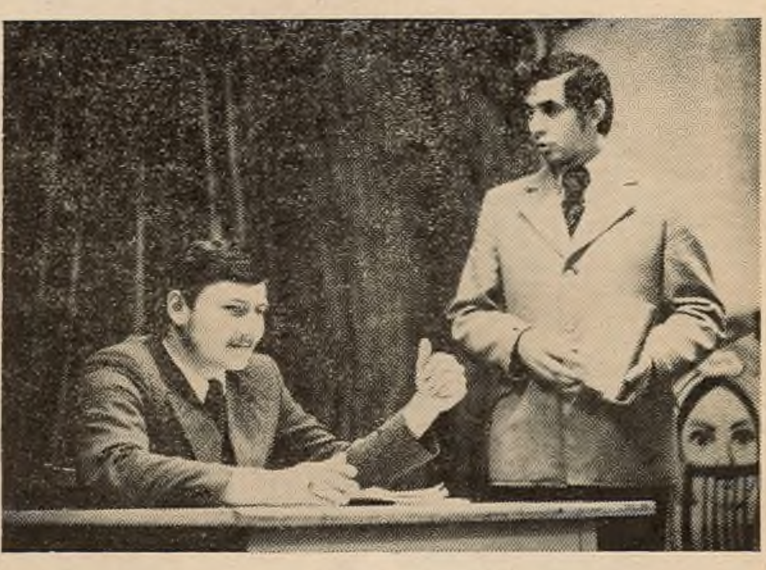

КАРЫСНАЕ ПАЧЫНАННЕ

На біялагічным факультэце створана дружына па ахове прыроды. Кіруе ёю выкладчык заалогіі Алег Канстанцінавіч Фядосаў. Я пазнаёмілася з некаторымі з членаў дружыны.

Сяргей **Фацееў**, студэнт II курса біялагічнага факультэта, член таварыства аховы прыроды:

— Наша арганізацыя добраахвотная. Мы маем права выяўляць асобы, якія парушаюць законы аб ахове прыроды, забруджваюць вадаёмы, парушаюць правілы рыбалоўства, паляўніцтва, высечкі лесу; затрымліваць незаконную здабычу паляўніцтва, складаць пратаколы і накіроўваць іх для прыняцця мер у адпаведныя дзяржаўныя органы.

— Але для таго, каб выкарыстаць свае правы як члена таварыства, патрэбны цвёрдыя веды законаў?

— Так. канешне. Выкрыў у злачынстве—ясна і дакладна выкладзі сутнасць злачынства. З гэтай мэтай у нас праводзяцца тэарэтычныя заняткі, на якіх мы знаёмімся з законамі па ахове прыроды, з правіламі запаўнення пратаколаў; праходзім разбор паляўнічых прыналежнасцей, дакументаў.

-- Сяргей, ваша дружына раз у тыдзень робіць выезды за горад. У чым заключаюцца гэтыя выезды?

— Усе жадаючыя ў нядзелю робяць рэйды на браканьераў. Асабліва шмат работы перад Новым годам, калі некаторыя грамадзяне незаконна высякаюць за горадам ёлкі і потым спекулююць імі. Ёлкі аднімаюцца і рэалізуюцца намі па квітанцыях. Так, у мінулым годзе было рэалізавана ёлак на 180 рублёў.

— У адрозненне ад дружыны Маскоўскага універсітэта, дзе я нядаўна пабываў, — гаворыць студэнт III курса біялагічнага факультэта Дзмітрый **Гельтман**, — нашай дружыне ўдзяляецца недастатковая ўвага з боку выкладчыцкага саставу, няма ніякай матэрыяльнай падтрымкі. Але галоўнае цяпер — выпрацоўка дакладнай арганізацыйнай структуры, да чаго мы і імкнемся.

Нам патрэбны масы: студэнты ўсіх факультэтаў БДУ. Кожнаму знойдзецца справа па душы. Грамадскі інспектар па ахове прыроды — важная і патрэбная справа.

Л. КОПАЦЬ.

У НЕКАЛЬКІ РАДКОЎ

Па-ўдарнаму працавалі студэнты механіка-матэматычнага факультэта ў час Дзён працы. Брыгады камсамольцаў былі заняты работай на маторным і фурнітурным заводах, на заводзе халадзільнікаў. На МЗХ рабяты выканалі заданне на 110,2 працэнта. Будаўнічыя ўпраўленні № 21 і № 24 у сваіх характарыстыках выказалі падзяку студэнтам за добрую працу.

Аднак патрэбна адзначыць, што на фурнітурным заводзе ў першы дзень рабятам не знайшлося работы. Гэта гаворыць аб дрэннай арганізацыі з боку кіраўніцтва завода.

***

Нядаўна на факультэце праходзілі Дні памяці герояў. Усе групы першага курса наведалі музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Студэнты ўсклалі кветкі да Памятнага знака загінуўшым воінам-выпускнікам і студэнтам БДУ. 32 студэнты, якія найлепш працавалі ў час сельгасработ, 28 лістапада паедуць у Хатынь і на Курган Славы.

Б. ЧАРНУШЭНКА.

Людзі вакол нас

МУЖНАСЦЬ РАЗВЕДЧЫКА

Цікавы чалавек... Што стаіць за гэтымі словамі? Лёс, характар, душэўная прыгажосць? Хутчэй за ўсё гэтыя рысы арганічна спалучаюцца. Але ўсё роўна ўсіх цікавых адной меркай не змераеш. Ды і ці патрэбна гэта. Але такія людзі дапамагаюць нам бачыць цікавае ў кожным чалавеку. Колькі іх вакол нас!

Хачу расказаць пра свайго выкладчыка Георгія Захаравіча Бегуна, чалавека цікавага лёсу. Маладосць яго праходзіла ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Як і сотні савецкіх юнакоў і дзяўчат, з пачатку вайны ён уступіў у падпольную групу. Месца дзеяння—Мінск, яго наваколле. Георгій Захаравіч быў разведчыкам. Аднойчы ў групы на некалькі месяцаў перарвалася сувязь з «Цэнтрам». Аднавіць яе—пайсці ў акупіраваны Мінск і звязацца са сваімі людзьмі — даручылі Георгію Захаравічу. Пры выкананні задання разведчык трапіў у засаду. Пачаліся допыты, катаванні, пабоі. Ад юнака нельга было нічога дабіцца... Лагер смерці «Малы Трасцянец». Няма, мабыць, такога чалавека, які б ці па кніжках, ці па расказах відавочцаў не ведаў, што гэта такое. Толькі дзіўная выпадковасць выратавала жыццё змарнаванаму, страціўшаму ўсякія надзеі на выратаванне разведчыка.

А потым была доўгачаканая Перамога, кветкі мая 1945-га...

Георгій Захаравіч паступіў вучыцца ва універсітэт на аддзяленне журналістыкі. Скончыўшы, працаваў у газеце. Зараз ён чытае лекцыі па фотасправе на журфаку. Для нас ён стаў не толькі добрым выкладчыкам, але і прыкладам мужнасці, чалавечнасці.

Д. БЫКАВА.

СТУДЭНТЫ І ЮННАТЫ ПРАЦУЮЦЬ РАЗАМ

Даўняя дружба звязвае студэнтаў біялагічнага факультэта і юннатаў Цэнтральнай станцыі юных натуралістаў. Паспяхова займаюцца рабяты старэйшых класаў у школе юных біёлагаў пры універсітэце, а студэнты з'яўляюцца іх частымі гасцямі на станцыі. Школьнікі і іх старэйшыя сябры разам афармляюць гербарый, збіраюць экспанаты для музея краязнаўства, ходзяць на экскурсіі, вывучаюць спецыяльную літаратуру.

Па меркаванню студэнта III курса біяфака Міхаіла Маньякава такая сумесная праца ўзаемнацікавая і карысная. Будучыя біёлагі стараюцца прывіць рабятам цікавасць да навуковай даследчай работы, да карпатлівай працы адкрываецце таямніц прыроды. Прычым праблемы, над якімі яны працуюць, аднолькава захапляючыя і для школьнікаў, і для студэнтаў. Так, напрыклад, вучні сярэдняй школы № 35 г. Мінска Алег Маслоўскі і Гена Антонаў разам са студэнтам III курса біяфака У. Галубковым вывучаюць відавы састаў лішайнікаў прыгараднага ляснога масіву Прылебскай дачы. А работа юнната Васіля Маскаленкі «Вывучэнне папуляцыі свярчка палявога ва ўмовах беларускага Палесся» прадстаўляе навуковую каштоўнасць. Гэтымі пытаннямі яшчэ не займаліся ні вучоныя Акадэміі навук БССР, ні біёлагі універсітэта. У будучым намячаецца запрашаць юных натуралістаў на пасяджэнні навуковых студэнцкіх гурткоў з тым, каб яны знаёмілі студэнтаў са сваімі работамі па біялогіі і маглі пераймаць у іх вопыт вядзення навукова-даследчай работы.

І. ЖУК.

Весткі з факультэтаў

У ДОБРЫ ШЛЯХ, ПЕРШАКУРСНІК!

Хутка праляцяць студэнцкія гады, але назаўсёды яны застануцца ў памяці. Заўсёды з асаблівай цеплынёй успамінаецца дзень, калі ты ў першы раз з поўным правам назваў сябе студэнтам.

У гэты дзень імяніннікамі былі першакурснікі: адусюль гучалі віншаванні, добрыя пажаданні.

Вечар пасвячэння ў студэнты, які адбыўся нядаўна на філалагічным факультэце, адкрыў намеснік дэкана В. Лазоўскі. Павіншавалі першакурснікаў такама і выкладчыкі А. Супрун, Л. Фіглоўская, М. Ларчанка. Ад камсамоліі факультэта выступіла сакратар камітэта камсамола Тамара Абрамчык. Яна звярнулася да першакурснікаў з пажаданнем:

— Няхай вашы студэнцкія гады стануць для вас самымі шчаслівымі ў жыцці. Поспехаў вам і глыбокіх, трывалых ведаў. Жадаем вам стаць сапраўднымі студэнтамі!

Па традыцыі вечар завяршыўся канцэртам мастацкай самадзейнасці, на якім з вялікім поспехам выступілі студэнцкі тэатр мініяцюр IV курса аддзялення рускай мовы і літаратуры, студэнты з ПНР, якія вучацца на факультэце, самі першакурснікі. З асаблівай цеплынёй сустрэлі гледачы выступленне вакальна - інструментальнага ансамбля факультэта пад кіраўніцтвам В. Шувагіна.

Н. КОСАРАВА,
студэнтка II курса факультэта журналістыкі.

«БЭНДЗЕМ ЧЫТАЦЬ...»

У раскладзе заняткаў славянская мова падзяляецца на дзве падгрупы: польскую і балгарскую. Як спецпрадмет гэтыя мовы ўваходзяць у праграму з другога курса. Польская ці балгарская—выбіраюць самі студэнты, будучыя філолагі, па жаданню...

— Дзень добжы, паненкі! — пажартаўліва вітаецца з аднакурсніцамі перад дзвярыма аўдыторыі юнак.

«Паненкі» дружна пальцу адказваюць. Звініць званок, і другакурснікі беларускага аддзялення філфака займаюць свае месцы за сталамі. Зазірнем і мы разам з імі ў лінгафонны кабінет, дзе ідуць заняткі па польскай мове.

— Бэндзем чытаць тэкст, —гаворыць Г. Пальцаў, выкладчык кафедры агульнага і славянскага мовазнаўства, кандыдат філалагічных навук.

— Калеснiковiч!

Дзяўчына чытае павольна, спакойна.

— Адкажыце, калі ласка, на пытанні...

Дадатковыя пытанні выяўляюць уменне спрагаць польскія дзеясловы, выдзяляць іх канчаткі, праводзіць аналогію з рускай мовай, вызначаць этымалогію слоў.

Студэнты працуюць над перакладам тэкстаў з рускай мовы на польскую. Гэта некалькі цяжэй, але Ала Комар добра спраўляецца з заданнем.

— Добжэ. Зараз мы зоймемся практыкаваннямі.

Беларускія і польскія гаворкі маюць падабенства. Таму дзяўчатам і хлопцам з беларускага аддзялення філфака некалькі бліжэй польская мова.

— Але нядрэнныя вынікі і ў студэнтаў аддзялення рускай мовы і літаратуры, — гаворыць выкладчык. — Рабяты займаюцца з ахвотай, многія ўжо свабодна гавораць па-польску. Студэнты ўжо цяпер могуць працаваць перакладчыкамі, абслугоўваючы экскурсіі. Напрыклад, нядаўна ва універсітэт прыязджаў польскі фальклорны ансамбль «Славянкі» з Ягелонскага універсітэта, і нашы філолагі-перакладчыкі дапамагалі гасцям у паездцы па гораду і яго наваколлі, у азнаямленні з БДУ, жыццём студэнтаў.

...Тэкст прачытан, практыкаванні выканаы. Новая тэма — «Формы польскага прывітання»...

І. ПАРАДКІНА.

ГАРТУЮЦЦА КРЫЛЫ Ў ПАЛЁЦЕ...

Ужо некалькі год на філфаку дзейнічае літаратурнае аб'яднанне «Узлёт», якім кіруе прафесар, паэт Алег Антонавіч Лойка. Сёлета ў аб'яднанне ўлілося новае папаўненне з ліку першакурснікаў, таму сваё чарговае пасяджэнне «Узлёт» прысвяціў менавіта ім.

Свае вершы чыталі студэнты-першакурснікі Вольга Русілка, Пётр Кузьмічоў і Уладзімір Мазго. Творы маладых аўтараў прасякнуты юнацкай шчырасцю і тонкім лірызмам, яны падкупляюць і дзіцячай наіўнасцю, і філасофскім роздумам, асэнсаваннем убачанага, перажытага.

Разгарэліся творчыя дыскусіі, у якіх удзельнічалі Алесь Емяльянаў, Уладзімір Марук, УладзімірКівацкі і іншыя. З аналізам твораў пачаткоўцаў у заключэнне выступіў кіраўнік аб'яднання.

М. УЛАДЗІМІРАЎ.

●

Паплавак быў ужо ледзь бачны на сіне-чорнай вадзе, і я, уваткнуўшы вудачку ў бераг, стаў глядзець на заход сонца. Усё навокал было стомленасонным, толькі куток затокі насупраць зары прыкметна ружавеў. Потым і ён пачаў цямнець, затым зазелянеў, стаў ледзь блакітным...

Палоска ці то зялёнай, ці то блакітнай вады зусім звузілася і раптам здалася ярка-белай.

Так было некалькі імгненняў.

І—усё пагасла.

Гэта і было апошняе імгненне дня.

В. ХЛІМАНАЎ.
Фота Г. Марозава.

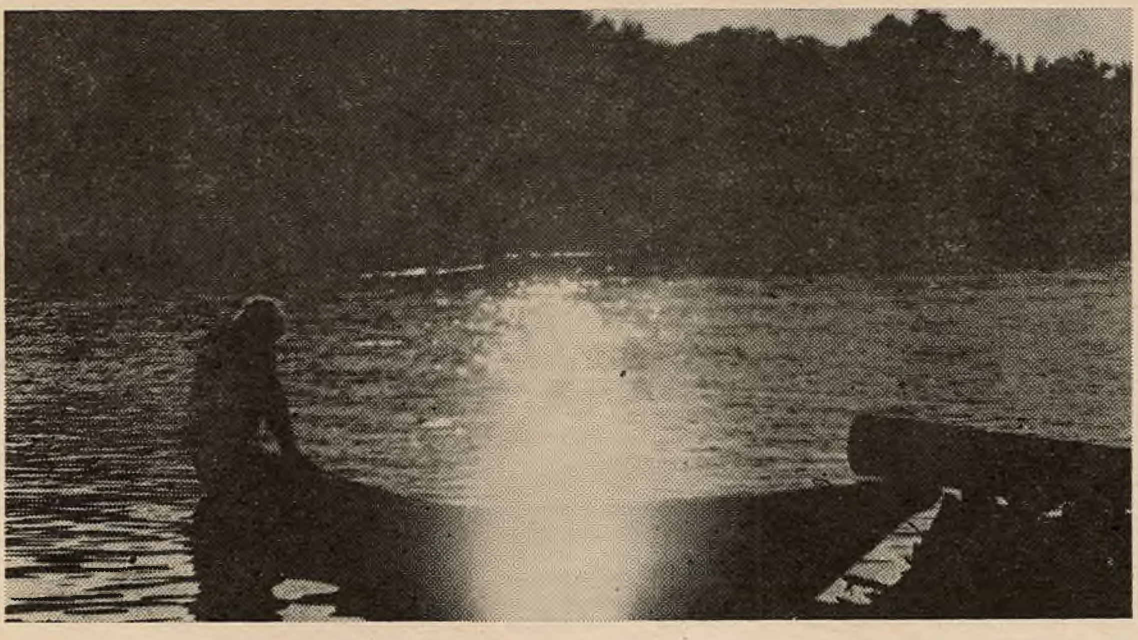

КАБІНЕТ СПАРТЫЎНАГА АРЫЕНТАВАННЯ

Метадычны кабінет спартыўнага арыентавання БДУ створан на падрыхтоўчым аддзяленні рашэннем кафедры фізічнага выхавання і спорту ў 1975 годзе ў сувязі з адкрыццём спецыялізацыі па арыентаванню. Асноўныя задачы, якія стаяць перад кабінетам, наступныя: дапамога ў арганізацыі вучэбнага працэсу па арыентаванню, практычная дапамога секцыі арыентавання ў падрыхтоўцы зборнай каманды універсітэта, папулярызацыі арыентавання як сродку актыўнага адпачынку, стварэнне вучэбна-трэніровачных палігонаў, падрыхтоўка грамадскіх кадраў па арыентаванню (суддзяў, інструктараў, начальнікаў дыстанцый), выраб наглядных дапаможнікаў і канструяванне апаратуры і прылад для арыентавання, развіццё у студэнтаў навыкаў прафесійна - прыкладной падрыхтоўкі, распрацоўка пытанняў тэхнікі і тактыкі арыентавання, падрыхтоўка студэнтаў да выканання норм комплексу ГПА, умацаванне здароўя, масавая падрыхтоўка арыенціроўшчыкаў ва універсітэце, шэфская дапамога секцыям арыентавання.

Так, у мінулым годзе для трэнераў Стаўбцоўскага раёна быў праведзен семінар па тэхніцы і практыцы арыентавання і перададзена літаратура па арыентаванню. Кабінет цесна звязан са школьнымі секцыямі арыентавання, з секцыямі шэрагу калектываў фізічнай культуры і з клубам турыстаў «Искатели» Фрунзенскага раёна г. Мінска.

У рабоце метадычнага кабінета актыўны ўдзел прымаюць члены секцыі арыентавання Белдзяржуніверсітэта Г. Жызнеўскі, А. Мялешка, А. Шпакоўскі, Л. Гарустовіч, Т. Шаройка, Т. Рупека, Т. Кажура, Т. Пармонік, В. Мастыка, І. Бяспалаў і іншыя. У секцыі займаецца больш за 30 студэнтаў I—V курсаў з розных факультэтаў універсітэта.

Кабінет абсталяван нагляднымі дапаможнікамі па арыентаванню (рознымі тыпамі спорткарт, трэнажорамі трэніроўкі ўвагі, наглядна-вобразнай і тактыка-тэхнічнай падрыхтоўкі). Ёсць эпідыяскоп для разбору дыстанцый арыентавання, макеты легенд кантрольных пунктаў і планшэты для маркіраванай трасы нашай канструкцыі. Бібліятэчка арыенціроўшчыка налічвае каля 50 кніг па спартыўнаму арыентаванню. Выпускаецца насценная газета «Першы старт», у якой адлюстроўваюцца ўсе пытанні, звязаныя з работай секцыі, кабінета. Пры актыўным удзеле секцыі праводзяцца спаборніцтвы ў маштабе групы — факультэта — першынства універсітэта. Пры гэтым пастаноўка дыстанцый, суддзейства спаборніцтваў забяспечваецца членамі секцыі спартыўнага арыентавання універсітэта. На першынство універсітэта запрашаюцца арыенціроўшчыкі горада ў колькасці 150—200 чалавек. Секцыя універсітэта прымае актыўны ўдзел у спаборніцтвах гарадскога клуба турыстаў на прыз «Зялёнага стадыёна».

Вялікую дапамогу арыенціроўшчыкам аказвае кіраўніцтва кафедры фізвыхавання і спорту універсітэта, спортклуб. Так, дзякуючы рашэнню кафедры было выдзелена памяшканне пад метадычны кабінет. Праўда, гэта памяшканне цяпер не можа поўнасцю задаволіць нашы запыты, таму што ў ім нельга размясціць усе зробленыя трэнажоры і наглядныя дапаможнікі. Часта секцыя адчувае цяжкасці з паездкамі на спаборніцтвы, не хапае вадкасных компасаў, няма спецыяльнага абутку і штармовак.

В. АКІМАЎ,
трэнер зборнай БДУ па арыентаванню.

У СВЕЦЕ ЦІКАВАГА

У рэкордаманіі, якая на Захадзе авалодала шматлікімі любіцелямі вострых адчуванняў і скарацечнай славы, ёсць, апрача іншых якасцей, адна асаблівая цікавая: яна здольна давесці да абсурда любое спартыўнае «хобі». Зараз у радзе некаторых «рэкордаў», як паведаміла мюнхенская газета «Шпорт-курыр», у ЗША зарэгістраван у якасці «выдатнага» яшчэ адзін: дзве мужчынскія баскетбольныя каманды каталіцкай гімназіі ў Стэмфардзе (штат Канектыкут) правялі матч. які працягваўся... 144 гадзіны!

Гэты самы доўгі ў гісторыі баскетбольны матч закончыўся з надзвычайным лікам — 10794:10754. Нягледзячы на тое, што ў час вызначаных па баскетбольных правілах перапынкаў паміж таймамі ігракі падмацоўваліся ежай зямной і выслухоўвалі малітвы, пасля гульні яны самастойна пакінуць пляцоўку не змаглі.

ЧАС ВА ЎЛАДЗЕ ПАЭЗІІ

Жыхары інтэрната № 1 БДУ з нецярпеннем чакалі сустрэчы з лаўрэатам рэспубліканскіх конкурсаў, дэкламатарам Беларускай дзяржаўнай ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга філармоніі Рыгорам Сцяпанавічам Пятрэнкам. І вось ён перад слухачамі, невысокі пажылы чалавек з сівізною ў валасах, усміхнуўся, прывітаўся са студэнтамі, пачаў чытаць Васіля Шукшына...

Зачараваная аўдыторыя слухала аб перажываннях Сашкі, галоўнага героя расказа Шукшына «Крыўда», гісторыю аб душы-хлопцу, які купляе жонцы боты, з расказа «Боцікі», і вясёлыя ўсмешкі паявіліся на тварах рабят. Вельмі спадабаліся студэнтам прачытаныя вершы Я. Еўтушэнкі, С. Ясеніна.

У канцы вечара слухачы падарылі Рыгору Сцяпанавічу кветкі і горача падзякавалі за цудоўнае падарожжа ў свет паэзіі.

В. ДЗЬЯКАЎ.

Запрашаем да размовы

ХТО ВІНАВАТ?

Не так даўно ў Рускім драматычным тэатры імя А. М. Горкага прайшла прэм'ера камедыі М. Рошчына «Муж і жонка ноймуць пакой».

Чаму адбываюцца разводы ў маладых сем'ях? Чаму муж і жонка, пражыўшы разам, пачынаюць глядзець на жыццё інакш? Пра гэта спектакль.

Малады інжынер Алёша (арт. В. Бандарэнка) і студэнтка Алёна (арт. В. Клебановіч) кахаюць адзін аднаго, жэняцца. Вяселле ставіць першую праблему — дзе жыць? Спачатку жывуць у бацькоў Алёны. Ласкавыя адносіны маці да сваёй дачкі нараджаюць рэўнасць, а дакоры бацькі Алёны пачынаюць нерваваць маладога мужа. Даводзіцца змяніць месца жыхарства. Жывуць у маці Алёшы. Адбываецца тое ж самае, толькі наадварот. Нарэшце маладыя муж і жонка — у сваім асабістым пакоі. Наступіў час для спакойнага шчаслівага жыцця. Але ўжо многа перажыта, закрэслена. Алёша разлюбіў жонку і ў гэтым ёй прызнаецца. Гэта ўдар, удар для абаіх. Алёша ўходзіць, вяртаецца... Але цяпер Алёна, перажыўшая столькі цяжкасцей, не можа перанесці нядбайных адносін мужа да сябе. Развод.

Мы глядзім камедыю Рошчына з усёй сур'ёзнасцю. Аўтар раскрывае дзве чалавечыя душы ў вельмі важны момант іх жыцця. І тут выяўляецца, наколькі эгаістычныя мы ў каханні. Адносіны мужа да жонкі (ці наадварот) — як да асабістай рэчы. Маладыя спалохаліся першых цяжкасцей жыцця, згадзіліся з тым, што каханне капрызнае, як грудное дзіця, якое трэба ўсяляк песціць, трымаць у спрыяльным клімаце. А сябе палічылі няздольнымі вытрымаць такія «мукі», загадзя паверылі ў тое, што ў іх не хопіць сіл, і таму асудзілі каханне і сям'ю на гібель.

В. ЕРМАКОЎ,
студэнт журфака.

Старонкі календара

22 ЛІСТАПАДА СПОЎНІЛАСЯ 75 ГОД З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ У. І. ДАЛЯ (1801—1872).

Пісьменнік і вучоны, Уладзімір Іванавіч Даль унёс вялікі ўклад у развіццё рускай літаратуры і культуры.

З юных год У. І. Даль праявіў цікавасць да рускага фальклору і мовы. 53 гады ён збіраў, складаў і ўдасканальваў свой знамянальны «Тлумачальны слоўнік вялікарускай мовы», які заключае ў сабе звыш 200 тыс. слоў. Слоўнікавы матэрыял у ім праілюстраван прымаўкамі, ідыёмамі: іх звыш 30 тысяч. За свой «Тлумачальны слоўнік» — манументальную лексікаграфічную працу — У. І. Даль быў удастоены Ламаносаўскай прэміі і звання ганаровага акадэміка.

У. І. Далю належаць таксама каштоўныя працы па этнаграфіі і фалькларыстыцы. «Прымаўкі рускага народа» — другая яго вялікая праца прадстаўляе сабой самы поўны зборнік рускіх прымавак.

Знаўца народных гаворак, Даль упершыню прапанаваў класіфікацыю рускіх дыялектаў.

Аб жыцці і дзейнасці У. І. Даля расказваецца ў выданнях: В. Бялінскі «Апавяданні, казкі і расказы казака Луганскага»; у кн.: В. Бялінскі «Поўны збор твораў», т. 10 (М., 1956); М. Бесараб «Уладзімір Даль. Кніга аб доблесным грамадзяніне Расіі і вялікім барацьбіту за рускую мову». Выд. 2-е, выпр. і дап. (М., «Современник», 1972); В. Парудамінскі «Даль» (М., «Молодая гвардия», 1971), (Жизнь замечательных людей).

АБ'ЯВА

Група народнага кантролю універсітэта і штаб «КП» праводзяць рэйд-агляд прадпрыемстваў агульнага харчавання БДУ па пытаннях санітарнага стану буфетаў і сталовых, асартымента прадуктаў, культуры абслугоўвання.

Таварышы студэнты, просім прымаць актыўны ўдзел у рэйдзе-аглядзе.

ГНК БДУ ІМЯ У. І. ЛЕНІНА, ШТАБ «КП».

МОЙ РОДНЫ КУТ

Вілія. Фота У. БУДАЯ.

Осень за околицей встретила меня,
Забросала золотом рощу и поля,
Взбила пену облака в синеве небес,
И хмельной от свежести засыпает лес...

Наталля ДОРАШ.

Фота аўтара.

Запрашаем у свет цудоўнага

Я ШУКАЮ КОЛЕР ШЧАСЦЯ

Афіцыйнае паведамленне — у фае кінатэатра «Кастрычнік» адкрылася выстаўка твораў маладых беларускіх мастакоў.

Я мастак. Ля вуснаў яшчэ толькі пачынае праразацца «вечная» маршчынка, і далёка да сівізны ў валасах. Я малады мастак. Хаця, з якіх крытэрыяў маладосці зыходзіць?.. З узросту цела, з узросту душы?

Хопіць філасофстваваць, малады дык малады, наперадзе чакае шмат метраў палатна, вёдзер фарбы, і ля ганка майстэрні цэлы натоўп задум і мар. Я часта мару. Прысяду ў задуменні... Кажуць, у мяне ў гэтыя хвіліны нейкі адлучаны, адсутнічаючы выгляд. Магчыма...

(Карціна А. Пуцейкі «Аўтапартрэт»).

Я прасынаюся ноччу. Шоргае дождж. Не, гэта не ён разбудзіў. Варочаюся. Пад прасціну нібы нехта бобу насыпаў, і падушка мазоліць скроні.

Пах хлеба. Адкуль ён паявіўся ў маім пакоі? Калісьці, вечнасць назад, маці пякла хлеб. З вечара рыхтавала бярозавыя паленні, складала ля печы дробныя трэскі, замешвала цеста, а раніцай сыпала на яго маленькімі жменькамі кмен. Што было далей, я ўжо не памятаю, але, калі велічныя, барвова-чорныя з лопнуўшымі бакамі «лунныя камяні»—хлябы — выкатваліся на ручнік, у хаце станавілася шумна і цесна. З палацяў, разбуджаны, сасковаў кот і здзіўлена шыпеў на «нованароджаных». І зараз я быццам адчуваю ў руках шурпатую гарачую корку гэтага барвова-чорнага хлеба... Шоргае дождж. На падрамнiку дачка, каб раніцай доўга не шукаць, развесіла капронавыя стужкі. Яна не ведае, як пячэцца дамашні хлеб, яна не прыцiскала да вуснаў тую лусту — цёплую, быццам рука матулі, і смачную, як тыя пасляваенныя цукеркі. А я б хацеў, каб ведала...

(Карціна Н. Ісаёнкі «Хлябы»).

Маці памерла даўно. Да каго цяпер прыязджаць у вёску? Хіба, да цёткі Алесі. Строгая, яна не любіць маршчыць лоб, скупая на ўсмешку. Абыякава прымае гарадскі падарунак, прыгатуе стол, прынясе збан мядовага квасу. Пчолы і дзеці, дзеці і пчолы — адзіны клопат. Калі тыя і другія злечаць пад акном — у цёткі Алесі святлеюць вочы. Цёмныя, азіяцкія вочы. Калі-нікалі мне ад іх робіцца не па сабе; здаецца, у жанчыны выступаюць рысы мангольскіх продкаў...

(Карціна В. Ткачова «Жанчына са жбанам»).

Выходжу на ганак. Вёска такая ж нетаропкая, з пеўнямі і сланечнікамі, лужынамі сярод луга і старымі бабулямі, што збіраюць у садах абмытыя дажджамі апаўшыя яблыкі.

Бабулі... У маладосці — румяныя, бойкія — былі вельмі падобны адна на адну. А вось цяпер кожная — асаблівая. Ці мне так здаецца? Але не магу я нагледзецца гэтымі тварамі — раскрытымі кнігамі, дзе жыццё і гісторыя наклалі свае адбіткі.

Бабка Марыля хітравата жмурыцца, калі я дастаю эцюднік і прапаную папазіраваць. Вечарэе. Праз вузкія шыбеніцы хату заліваюць промні чырвонага сонца, прасвечваюць бабкіны рукі, растаюць у крынічнай вадзе яе вачэй. Я бяру жоўтую фарбу, потым карычневую і пачынаю доўга падбіраць колер...

(Карціны Б. Рэпіна «Пад старой яблыняй» і В. Маркаўца «Бабуля» (Марыля Цецяронак).

Я не ведаю, чаму люблю пісаць старых. Я заўсёды здзіўляюся ім, іх жыццю, таму, што было. У карцінах пра старых хачу перадаць не толькі тое, што ёсць, але і тое, што было.

А як навучыцца глыбока асэнсоўваць сённяшні дзень, яго сонца, яго людзей? Колькі мучыўся, калі пісаў твар жонкі з дзіцем. Хацелася, каб было ў ім нешта ад твораў мадон вялікіх майстроў Рэнесанса. Але... Вось рукі — атрымаліся. Рукі маці — што ахоўваюць дзіця — сама пяшчота. Я поўнасцю адмовіўся ад рэзкіх, дзёрзкіх фарбаў і мазкоў, яны не садзейнічалі ўвасабленню гармоніі на палатне. Звярнуўся да пяшчотна-зялёнага тону, салатнага, лімоннага...

(Карціна А. Шастакова «Мацярынства»).

Цяпер я часта сню гэтыя рукі. А аднойчы мне прысніліся грынаўскія пунсовыя ветразі. Захацелася ўбачыць асеннае мора. Восенню шхуны і баркасы вельмі падобны на неспакойных птушак, якія збіраюцца ў выраі. Яны скручваюцца, затойваюць да вясны сваю веселосць...

(Карціна В. Вальнова «Сейнеры»).

Раптам напаўзло нявер'е ў сябе і свае здольнасці. Гэта бывае амаль кожны год. Ужо і «выстаўляўся» не раз, а цвёрдая ўпэўненасць не прыходзіць. З агідай глядзеў на пэндзлі, у майстэрні кінуў падмятаць падлогу... «Зноў пачаў вандраваць па гораду», — не ўпікнула, уздыхнула жонка. Сеў на электрычку, паехаў у лес. На прыпынку нас выйшла многа. Людзі з кошыкамі—за грыбамі, а я з эцюднікам — за фарбамі. Вось так і шукалі кожны сваё.

Аднаго часу ў букіністычным магазіне натрапіў на стары зборнік Купалы. Вершы гаілі лепей за лекі. Нечакана напісаў нешта рамантычнае — юныя хлопец з дзяўчынай, пад нагамі — чароўная папараць... Быццам бягуць яны ад вогнішча ў цёмнае таінства лесу шукаць кветку шчасця.

(Карціна В. Маркаўца «Купалле»).

Вось нібыта зрабіў адкрыццё. Усе чалавечыя думкі і справы ў канчатковым выніку зводзяцца да шчасця. Каханне, мацярынства, наша праца — усё для яго. І калі я пішу, я пішу пра шчасце, шукаю яго фарбы, яго колер. Чамусьці часцей за ўсё бяру зялёны — колер нараджэння, залацісты — колер жыцця, чырвоны, карычневы — колер сталасці. Я пішу нашу Радзіму...

С. ШЫДЛОЎСКАЯ.

В. а. рэдактара В. А. ВОЛЬСКІ.

«Белорусский университет» — орган парткома, ректората, месткома, комитета комсомола и профкома Белорусского ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. В. И. Ленина. На белорусском языке.

Газета выходзіць па чацвяргах. Тыраж 2.000 экз.
Аб'ём — 1,5 друк. ар. АТ 01567 Заказ № 1695

Наш адрас: Мінск, Універсітэцкі гарадок, геаграфічны корпус, п. 14. Тэлефон 22-07-19. Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КП Беларусі.